

HAAVARAVI

Operatsioonihaava hooldus

- Hoia operatsioonihaav puhas, kuiv ja seotuna.
- Väldi sidemete märjaks tegemist kui operatsioonihaav on seotud või jäse lahastatud (kips).
- Side vajab vahetamist, kui veri või haavaeritis on sidemest läbi imbunud või kui side on määrdunud, vajadusel võta ühendust arstiga.
- Valuvaigistit võta vastavalt arsti korraldusele.
- Keelatud on saunas või vannis käimine kuni haava lõpliku paranemiseni.

Käitumisjuhised turse korral

- Turse pärast operatsiooni on normaalne, turset saab vähendada tõstes jäset südamest kõrgemale ja külma (jääkoti) asetamisega haava piirkonda.
- Turse labakäel või käsivarrel: magades aseta käsi padjale, istudes hoia kätt näiteks laual ja seistes toeta käsi vastu teist õlga (näit. parem labakäsi vastu vasakut õlga) või kasuta käetuge;
- Turse labajalal või säärel: istudes aseta jalg padjale, mis on toolil, padi aseta allapoole põlve nii, et põlv on sirge; lamades aseta sääre alla padi

Võta arstiga ühendust kui:

- esineb punetus ja kuumatunne haava piirkonnas,
- turse suureneb,
- haavapiirkonna valu tugevneb,
- tekib verejooks või eritis haavast,
- esineb palavik üle 37,5° C,
- valu ja turse püsivad, hoolimata jäseme üleval hoidmisest,
- haavaõmblused ei hoia haava koos.

Haavaõmbluste eemaldamine

- Erinevatelt keha piirkondadelt eemaldatakse õmblused erineva aja möödudes. Õmblused on operatsioonihaaval 7-14 päeva, vajadusel kauem.
- Õmbluste eemaldamiseks pöördu arsti poole.
- Vajadusel asetatakse haavale pärast õmbluste eemaldamist haavastripid.

Haava hooldus pärast õmbluste eemaldamist

- Pärast õmbluste eemaldamist haavale asetatud plaastri võib ära võtta ühe ööpäeva möödudes.
- Õmbluste eemaldamisele järgneval päeval on lubatud haava märjaks teha juhul, kui haav on paranenud ja haavale ei ole asetatud haavastrippe.

Infomaterjal

- Kui haavale on asetatud haavastripid siis vannis või dušši all käimine ei ole esialgu soovitatav, sest haavastripid võivad lahti liguneda; haavastrippe ei eemaldata vaid nad tulevad ise ära.
- Haavastrippe hoia haaval kuni viis päeva.
- Ehkki haav paistab paranenud pärast õmbluste eemaldamist, on ta siiski õrn ja vajab veel tervenemist ja tugevnemist nädalaid.
- Haav tuleb hoida puhas, haava ei tohi hõõruda jõuga, haava kuivatada õrnalt. Haav võib olla punane ja naha pinnast natuke kõrgem, see on normaalne.

VIITED

Tartu Ülikooli Kliinikumi infomaterjali

Koostaja: kirurgiakliiniku ülemõde Pille Käärid

Koostatud/ täiendatud/ ülevaadatud 2010